

Stichting Veilig
Onderwijs

st.
veiligonderwijs

Stichting Veilig
Onderwijs

VeiligOnderwijs

Sociaal Veilig Onderwijs

Thema: **“Sociaal”**

Hettie Sipman:
***Sociaal doen is een
kwestie van opvoeden
en oefenen***

***Hoe en Wat van Stichting Veilig
Onderwijs: Samen Werken aan
Sociale Veiligheid op School***

www.stichtingveiligonderwijs.nl

Colofon

Het SVO-magazine verschijnt elk kwartaal en is een uitgave van Stichting Veilig Onderwijs

Tel. 085 - 0047947

Redactie

Elly Admiraal

Natasja Huisman

Medewerkers

Els Hendrikse

Hettie Sipman

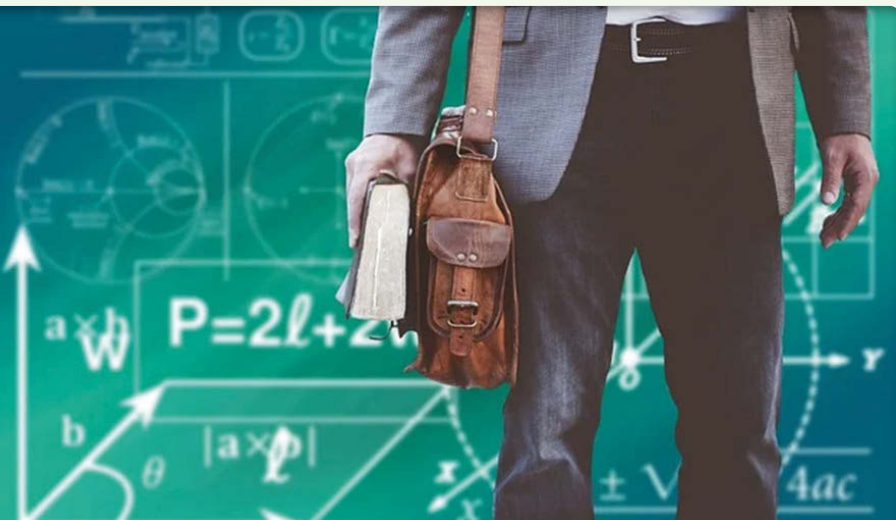
Wim Overgaauw

Paul van Gestel

Inhoud magazine 2024-4

3. Voorwoord
4. Sociaal: De drijfveer achter Stichting Veilig Onderwijs
5. Wie Verdient de People Help the People Award 2024?
6. Meten is weten
- 8-9. Teamwork: De sleutel tot succes in werk en een sociaal leven
11. Van slachtoffer tot hulpverlener
- 12-13. Boekentips
- 16-17. Sociaal zijn in het onderwijs: Een psychologische benadering
24. Hoe en Wat van Stichting Veilig Onderwijs: Samen Werken aan Sociale Veiligheid op School

22-23.

Interview met Edward: Over Sociale Veiligheid in het Onderwijs

Columns

- 10. Sociaal doen is een kwestie van opvoeden en oefenen
- 18-19. Je school, je lust en je leven

14-15.

Leerkracht en ouders: De kunst van sociaal omgaan

DNB GROEP
SOCIALE EN MAATSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

UITGEVER:
DNB GROEP B.V.
RECEPTIE@DNBGROEP.NL
WWW.DNBGROEP.NL

DE UITGEVER EN STICHTING VEILIG ONDERWIJS ZIJN NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE INHOUD VAN DE ADVERTENTIES. NIETS UIT DE ADVERTENTIES MAG WORDEN GEKOPIEERD EN/OF VERSPREID ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE UITGEVER.

Voorwoord

Met enthousiasme presenteren wij u de nieuwste editie van het magazine van Stichting Veilig Onderwijs bij de start van het nieuwe schooljaar, geheel gewijd aan het thema “Sociaal”. Dit divers en rijk thema biedt ons de mogelijkheid om sociale veiligheid, relaties, en de dynamiek binnen onze onderwijsomgeving van verschillende kanten te belichten.

In deze editie hebben we geprobeerd om de vele facetten van het sociale aspect binnen het onderwijs te verkennen. We kijken naar de rol van docenten, leerlingen, ouders, en de gemeenschap, en hoe ieder van ons kan bijdragen aan een sociaal veilige leeromgeving.

Sociale veiligheid is een basisvoorwaarde voor effectieve onderwijsprocessen. Wanneer

leerlingen zich veilig voelen, kunnen ze zich volledig richten op hun ontwikkeling en het verkennen van hun potentieel. Dit is niet alleen belangrijk voor hun academische prestaties, maar ook voor hun persoonlijke groei en welzijn.

We hebben in deze editie interessante artikelen en een interview met Edward, een ervaren docent die al 15 jaar lesgeeft. Hij deelt zijn inzichten over de veranderingen in sociaal gedrag binnen het onderwijs. Zijn ervaring en toewijding zijn een waardevolle toevoeging en laten zien hoe belangrijk voortdurende dialoog en betrokkenheid zijn voor het bevorderen van sociale veiligheid.

Onze missie bij Stichting Veilig Onderwijs is om alle scholen te ondersteunen bij het creëren van een omgeving waar iedereen zich veilig en gerespecteerd voelt. We hopen dat deze editie van ons magazine u inspireert, informeert, en aanzet tot actie.

Terwijl u dit magazine leest, wil ik u uitnodigen om na te denken over uw eigen rol in het bevorderen van sociale veiligheid. Hoe kunt u bijdragen aan een cultuur van openheid, respect en inclusiviteit? Welke stappen kunt u nemen om ervoor te zorgen dat elke leerling zich gezien en gehoord voelt?

Tot slot nodig ik u uit om uw bijdrage te leveren aan ons magazine. Heeft u een inspirerend verhaal, een interessant onderwerp of wilt u uw ervaringen delen met betrekking tot empathie in het onderwijs? Laat het ons weten! Samen kunnen we een waardevol en divers magazine creëren dat ons allen inspireert en verrijkt.

Ik wens u veel leesplezier en inspiratie toe.

Natasja Huisman

Sociaal: De drijfveer achter Stichting Veilig Onderwijs

Toen ik de beslissing nam om Stichting Veilig Onderwijs op te richten, was het woord 'sociaal' de eerste term die in me opkwam. Dit woord omvat de essentie van waar onze stichting voor staat en wat we willen bereiken. Sociaal zijn betekent oog hebben voor elkaar, elkaar ondersteunen en samen werken aan een veilige en inclusieve leeromgeving voor iedereen.

De noodzaak van sociaal zijn in het onderwijs

In een wereld die steeds complexer en uitdagender wordt, is het belang van sociaal zijn in het onderwijs groter dan ooit tevoren. Leerlingen en studenten hebben behoefte aan een omgeving waarin ze zich gehoord, gewaardeerd en veilig voelen. Een omgeving waar ze zichzelf kunnen zijn en waar ze de kans krijgen om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

Helaas is dit niet altijd vanzelfsprekend. Pesten, discriminatie en uitsluiting komen nog steeds voor op scholen, universiteiten en andere onderwijsinstellingen. Dit kan leiden tot ernstige gevolgen voor het welzijn en de ontwikkeling van leerlingen en studenten. Daarom is het cruciaal dat we

samen werken aan een sociaal en veilig onderwijsklimaat.

De missie van Stichting Veilig Onderwijs

Onze stichting heeft als doel om scholen en onderwijsinstellingen te ondersteunen bij het creëren van een sociaal en veilig leerklimaat. We doen dit door:

- Het maken van het sociaal veiligheidsplan op maat
- Het bieden van trainingen en workshops voor leraren en onderwijspersoneel over het herkennen en aanpakken van pesten, discriminatie en uitsluiting.
- Het faciliteren van dialoog en samenwerking tussen scholen, ouders en andere betrokkenen om samen te werken aan een veilig onderwijsklimaat.
- Het bieden van een luisterend oor en ondersteuning aan leerlingen en studenten die te maken hebben met onveilige situaties op school.

Samen maken we het verschil

Het creëren van een sociaal en veilig onderwijsklimaat is niet

iets wat je alleen kunt doen. Het vraagt om de inzet en betrokkenheid van iedereen: leerlingen, studenten, leraren, ouders, schoolleiding en andere betrokkenen. Alleen door samen te werken en elkaar te ondersteunen, kunnen we ervoor zorgen dat iedereen zich thuis voelt op school en de kans krijgt om te groeien en te bloeien.

“Het is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat ieder kind en iedere jongere zich veilig en gewaardeerd voelt in het onderwijs. Laten we samen bouwen aan een sociaal en inclusief onderwijsklimaat waarin iedereen tot bloei kan komen.”
- Els Hendrikse

Wil je meer weten over het werk van Stichting Veilig Onderwijs of wil je zelf een bijdrage leveren met jouw expertise als externe-vertrouwenspersoon of mediator en regio Noord, aan een sociaal en veilig onderwijsklimaat? Neem dan contact met ons op of word lid van onze community. Samen maken we het verschil!

contact@stichtingveiligonderwijs.nl

Wie Verdient de People Help the People Award 2024?

In een wereld waarin sociale veiligheid een steeds belangrijker onderwerp wordt, is er behoefte aan helden die zich inzetten voor een veilige leeromgeving voor iedereen. The People Help the People award erkent en beloont individuen, teams en scholen die opmerkelijke inspanningen leveren om een cultuur van respect, acceptatie en empathie te bevorderen.

Oorsprong

De People Help the People-Award is vernoemd naar de song van de Engelse singer/songwriter Birdy. Haar hit uit 2011 werd grijsgedraaid door Livia van Beelen. In maart 2012 maakte Livia na voortdurende pesterijen op dertienjarige leeftijd een einde aan haar leven.

In de afscheidsbrief aan haar ouders schreef zij: "Mij hebben jullie niet kunnen helpen, maar help alsjeblieft andere kinderen." De boodschap die zij achter liet, is gebaseerd op de song People help the People van Birdy. Die is bestemd voor iedereen en voor de hele wereld.

Stichting Veilig Onderwijs heeft in overleg met de ouders de People Help the People-Award in het leven geroepen.

Een onderscheiding die we willen uitreiken aan personen, teams, scholen die zich in het bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt bij het streven naar sociale veiligheid op school.

Nomineer nu uw helden voor de People Help the People Award 2024 en help ons om hun buitengewone inzet te erkennen en te vieren. Samen kunnen we een wereld creëren waarin elk kind veilig en met vertrouwen naar school kan gaan.

Samen Bouwen aan een Veilige Toekomst

Als we naar de toekomst van het onderwijs kijken, is het duidelijk dat onze collectieve

inspanningen om sociale veiligheid te bevorderen van vitaal belang zijn. Door samen te werken en elkaar te steunen, kunnen we een omgeving creëren waarin elk individu wordt gewaardeerd, gerespecteerd en geliefd.

Laten we samen de kracht van compassie en medeleven uitdragen en inspireren tot positieve verandering in het onderwijs. Samen kunnen we de wereld een veiligere plek maken voor alle kinderen.

Wie verdient volgens jou de People Help the People Award 2024? Nomineer ze vandaag nog en laat hun verhaal van hoop en moed schitteren voor de wereld!

Kijk voor meer informatie op www.stichtingveiligonderwijs.nl
Stuur je nominatie naar contact@stichtingveiligonderwijs.nl

Meten is weten

Het schooljaar is begonnen, de groepen draaien weer en als leerkracht doe je er alles aan om te werken naar een positieve sociale groep. Je streeft naar een veilige groep waarbij de leerlingen elkaar respecteren, aardig zijn voor elkaar en elkaar helpen. Als een groep niet lekker loopt merk je dat aan een onprettige of onveilige sfeer. Dat kan zich uiten in onder andere veel en hard praten tijdens de les, leerlingen die klagen dat ze worden gepest, veel ruzietjes, brutale reacties op vragen, leerlingen die blijven hangen na de les, onrust en ondermaats presteren. De negatieve sfeer in de klas kan het gevolg zijn van een probleem van een individuele leerling, het kan ook voortkomen uit een persoonlijk conflict tussen twee leerlingen, maar vaak speelt de groepsdynamiek een grote rol.

Om de situatie in de klas in kaart te brengen is het raadzaam onafhankelijk gegevens te verzamelen. Deze gegevens fungeren als nulmeting waardoor je daarna, in het proces om de groepsdynamiek te verbeteren, kan meten of je vooruitgang boekt. Er zijn verschillende manieren om gegevens te verzamelen: afnemen van een vragenlijst/enquête, interviewen, dossier inkijken en observeren. Bij observeren blijft het moeilijk om objectief te zijn, je kijkt immers vanuit jouw eigen bril. "We zien de wereld zoals we hem

willen zien. Onze opvattingen, achtergrond, normen en waarden spelen altijd mee"¹.

Goed kijken betekent dat je gericht kijkt, dat je met een kijkvraag of kijkschema de klas waarneemt. Als je niet gestructureerd waarneemt zie je vaak dingen die je toch wel had verwacht. Dan vallen vooral zaken op die je gehoord hebt in de lerarenkamer, je zou de groepsdynamiek over het hoofd kunnen zien.

Er zijn verschillende observatie-instrumenten die geschikt zijn om de groepsdynamiek in kaart te brengen. Enkele voorbeelden:

 Sometics: is een webapplicatie die de sociale verbindingen en relaties die in een groep, klas of team spelen, zichtbaar maakt. Heldere rapportages geven de groepscohesie en onderlinge aantrekking en afstoting tussen groepsleden weer. Op basis van de weergegeven patronen kan de

groepsleider de groepsdynamiek beïnvloeden en over langere tijd zien of de invloed heeft gewerkt.

 Vragenlijst onderlinge omgang: Jongeren beïnvloeden elkaars gedrag in een instelling, zowel positief als negatief. De vragenlijst *Onderlinge Omgang* brengt de kwaliteit van de onderlinge interacties tussen jongeren in kaart.

De ringaanpak: een groepsdynamische benadering voor een veilige klas. De ringaanpak gaat uit van een groep als een systemisch geheel waarin de groepsleden rollen hebben die met elkaar een patroon vormen. Door dit patroon voor de groepsleden inzichtelijk te maken en een beroep te doen op ieders verantwoordelijkheid, buig je het negatieve proces om.

 Ik in de Wij: groepsdynamisch werken in het onderwijs (Dokman e.a., 2018). Gericht op het werken aan een positieve groep. Als observatietool worden een kijkschema groepsdynamisch werken en een 3D-sociogram ingezet om de groepsdynamiek in kaart te brengen.

Gedicht van een leerling

Groepsplan Gedrag, planmatig werken aan passend onderwijs (Overveld, 2021). Groepsplan Gedrag is een praktisch boek voor leraren en begeleiders in het primair onderwijs die gedragsproblemen in de klas willen voorkomen. Het hart van het boek bestaat uit het Groepsplan Gedrag, een formulier dat de leraar een aantal malen per jaar invult.

Gelukkig zijn er veel groepen die goed draaien en waar je als leerkracht trots op mag zijn dat jouw inspanningen positief resultaat geven. Niettemin blijft het verstandig om naast de cognitieve resultaten, de sociale interacties ook te monitoren.

¹ Uit "Ik in de Wij", pag. 33

Dokman, I., Beusekom van, R., Oldeboom, B., & Pepping-Poot, A. (2018). *Ik in de Wij, groepsdynamisch werken in het onderwijs*. Het Boekenschap.

Overveld van, K. (2021). *Groepsplan gedrag, planmatig werken aan passend onderwijs*. Huizen: Pica.

Lieve juf en meester,

Ik ben misschien wat externaliserend

En weet snel ruzies uit te lokken

In gedrag uitdagend en zelfs confronterend

Veel partijen zijn bij mij betrokken

Ik heb een verbaal-performale kloof

En ben met spelling vrij dyslectisch

Soms lijkt ik selectief doof

Het is in de klas best hectisch

Je ziet een probleem met m'n motoriek

In de kleedkamer lijkt ik bang

Ik word onrustig bij veel dynamiek

Zie je misschien de samenhang?

"Hij is constant op zijn hoede

en lijkt wel wat autistisch

We zien borderline bij moeder

en vader is narcistisch."

"Hij is creatief, kan goed ondernemen

en is technisch onderlegd."

Maar over kinderen zonder problemen,

worden deze dingen nooit gezegd

Ik moet aan heel veel dingen werken

en krijg waarschijnlijk nooit een tien

Maar wil je ondanks al deze kenmerke

mij vooral als kind blijven zien?

Een leerling uit je klas.

Teamwork: De sleutel tot succes in werk en een sociaal leven

In een wereld waar samenwerking cruciaal is, kan het belang van effectief teamwork niet worden onderschat. Of je nu in een professionele setting werkt of in je persoonlijke leven, het vermogen om samen te werken met anderen is van vitaal belang voor het bereiken van je doelen en het overwinnen van uitdagingen.

De kracht van samenwerking

Samenwerking is de brandstof die teams aandrijft tot buitengewone prestaties. Wanneer individuen hun krachten bundelen en hun unieke vaardigheden en perspectieven inbrengen, ontstaat er een synergie die de som van de afzonderlijke delen overtreft. Door samen te werken, kunnen teams:

- Complexe problemen efficiënter oplossen
- Innovatieve ideeën genereren
- Taken verdelen en de werklast verminderen
- Kennis en expertise delen
- Elkaar motiveren en ondersteunen

Effectief communiceren binnen schoolteams

Een van de pijlers van succesvol teamwork is open en duidelijke communicatie. Wanneer teamleden effectief met elkaar communiceren, kunnen ze:

1. Verwachtingen afstemmen en doelen stellen
2. Ideeën en feedback delen
3. Conflicten oplossen en misverstanden voorkomen
4. Vertrouwen en respect opbouwen

Tips voor effectieve school en bestuur-teamcommunicatie

- Luister actief naar je teamgenoten
- Wees duidelijk en bondig in je boodschap
- Gebruik de juiste communicatiekanalen
- Geef en ontvang constructieve feedback
- Wees open en eerlijk

Het belang van vertrouwen en respect

Vertrouwen en respect vormen het fundament van elk sterk team. Wanneer teamleden elkaar vertrouwen en respecteren, creëren ze een omgeving waarin iedereen zich gewaardeerd en gehoord voelt.

Dit leidt tot:

- Verbeterde samenwerking en communicatie
- Hogere moraal en betrokkenheid
- Grotere bereidheid om risico's te nemen en te innoveren
- Sterkere persoonlijke en professionele relaties

Het opbouwen van vertrouwen en respect

- Wees betrouwbaar en kom je beloftes na
- Behandel anderen (jong en oud) met waardigheid en respect
- Erken en waardeer de bijdragen van je teamgenoten
- Wees verantwoordelijk voor je acties en beslissingen
- Ondersteun en moedig elkaar aan

Teamwork buiten de schoolplek

De principes van effectief teamwork zijn niet alleen van toepassing op elke werkplek, maar ook in ons persoonlijke leven. Of je nu samenwerkt met vrienden, familie of binnen een gemeenschap, dezelfde regels gelden:

-
- Communiceer open en eerlijk
 - Bouw vertrouwen en respect op
 - Werk samen aan gedeelde doelen
 - Ondersteun en moedig elkaar aan
 - Vier successen en leer van uitdagingen

Omarm de kracht van teamwork in je school

In een wereld die steeds meer verbonden en onderling afhankelijk wordt, is het vermogen om effectief samen te werken een onmisbare vaardigheid. Door de kracht van teamwork te omarmen, zowel op school als in ons persoonlijke leven, kunnen we onze doelen bereiken, uitdagingen overwinnen en een positieve impact hebben op de wereld om ons heen.

Dus, of je nu deel uitmaakt van een professioneel schoolteam, samenwerkt met vrienden en familie, of bijdraagt aan je gemeenschap, onthoud: samen staan we sterker. Omarm de kracht van teamwork en ontdek wat je samen kunt bereiken!

Heel veel succes!

Sociaal doen is een kwestie van opvoeden en oefenen

Het thema van dit magazine is 'sociaal'. Oei, wat een containerbegrip hebben we hier te pakken! Als mensen zich ergeren aan anderen dan noemen ze diegene vaak asociaal. Of ze vinden dat iemand zich 'normaal' moet gedragen. "Doe eens normaal!" "Doe zelf normaal!", krijg je dan terug. Tja...

Wat normaal en sociaal is hangt erg af van de omstandigheden en van de tijd. Toen ik klein was, was het normaal en gastvrij dat er bekertjes met sigaretten op tafel werden gezet als er bezoek kwam. Veel van mijn leeftijdgenoten spraken hun ouders nog aan met 'u'. Dat is tegenwoordig beiden niet meer normaal en dat van die sigaretten zou nu zelfs als asociaal worden gezien!

Sociaal zijn betekent dus volgens mij dat je een antenne moet hebben voor wat wel kan en niet kan in een situatie. Sociale sensitiviteit. Gelukkig valt hier veel in aan te leren! Wij, als volwassenen,

hebben de taak om kinderen sociale sensitiviteit te leren door voor te leven en op te voeden. (Even terzijde: Waarom bestaat er geen gratis opvoedcursus voor aanstaande ouders? Ik heb ouders op een school letterlijk horen zeggen 'pak ze hier maar aan, want thuis zijn ze de baas'....)

Mijn opvoeding was echt wel 'old school', want ik kreeg als nakomertje in een groot gezin een jaren 50 opvoeding in de jaren 70. Mijn moeder leerde mij sociale sensitiviteit met het spreekwoord 'met de hoed in de hand kom je door het ganse land'. Wie kent die nog? Nu moest je vroeger ook veel meer met mensen contact leggen, want als je de weg niet wist was er geen Google, als je het juiste Perron niet wist, was er geen NS-app en er bestonden al helemaal geen 'how to'

filmpjes, want er was nog geen Youtube. Dus vroeg je het aan een medemens en je vroeg het beleefd, tenminste, dat vond mijn moeder. Op die manier oefen je wel 'sociaal doen' in de openbare ruimte.

We leven niet meer in de jaren 50 of 70 van de vorige eeuw, maar ik zou kinderen van nu sociale sensitiviteit bij willen brengen met het woord 'aardig zijn'. En als we er een spreuk van willen maken: 'Aardig zijn is voor iedereen fijn'.

Vandaag, terwijl ik deze column schrijf, wordt bekend uit het eerste grote onderzoek van het ministerie van OCW onder 600 middelbare scholen, dat het mobieltjesverbod veel positieve effecten heeft. "Leerlingen zitten vaker geconcentreerd in de les en zijn socialer geworden." Ook blijkt dat 'sociaal doen' even wennen is, er zijn meer pittige discussies in de pauze... maar dat is goed en hoort erbij. Gelukkig wordt sociaal doen op de middelbare school dus weer een beetje geoefend!

Hettie Sipman is vaste columnist van het SVO-magazine.
Dit is haar dertiende column.

Van slachtoffer tot hulpverlener

Het verhaal van Suzannah (volledige naam bekend bij de redactie)

Mijn naam is Suzannah, ik ben 21 jaar oud en ik volg momenteel de opleiding HBO Maatschappelijk Werk. Daarnaast werk ik als vrijwilliger bij een project dat kinderen ondersteunt die gepest worden. Vandaag wil ik mijn verhaal met jullie delen in de hoop dat het anderen kan helpen en inspireren.

Vanaf het moment dat ik de brugklas van de Havo binnentrapte, begon voor mij een donkere periode. De overstap naar de middelbare school zou een spannende en leuke nieuwe fase in mijn leven moeten zijn, maar helaas werd het allesbehalve dat. Ik werd het doelwit van pesten. Elke dag voelde als een strijd om te overleven, een gevecht tegen de woorden en daden van mijn pesters die me keer op keer naar beneden haalden.

De pesten waren heftig en lieten diepe littekens achter, zowel fysiek als emotioneel. Ik voelde me alleen, bang en verloren. De schoolgang werd een marteling, en ik vond het steeds moeilijker om op te staan en naar school te gaan. De angst en de eenzaamheid die ik voelde, kan ik bijna niet in woorden uitdrukken. Mijn ouders voelden zich machteloos. Zij wilde mij zo graag helpen, maar liepen tegen muren van onwil en onbegrip aan.

Het is nu zo'n opluchting om mijn ervaringen te kunnen delen en om te kunnen zeggen dat het leven na die donkere periode zoveel beter is geworden. Dankzij de steun van mijn familie en enkele geweldige leraren, vond ik langzaam de kracht om door te gaan. Maar het was een lange weg naar herstel.

Nu, jaren later, heb ik besloten om mijn negatieve ervaringen om te zetten in iets positiefs. Ik ben maatschappelijk werk gaan studeren omdat ik een passie heb ontwikkeld voor het helpen van anderen. Als vrijwilliger bij een project dat kinderen ondersteunt die gepest worden, kan ik mijn ervaringen gebruiken om hen te helpen. Ik begrijp precies wat ze doormaken, en ik wil er alles aan doen om hun leven een stukje beter te maken.

Toen ik tijdens mijn studie hoorde over Stichting Veilig Onderwijs, voelde ik een diepe verbondenheid met hun missie. Hun inzet om scholen sociaal veiliger en te maken, raakte me. Ik besloot contact met hen op te nemen om te vragen of ik mijn verhaal mocht delen in dit magazine. Het is belangrijk voor me dat andere kinderen die gepest worden, weten dat ze niet alleen zijn en dat er hulp voor hen beschikbaar is.

Ik had tijdens mijn eigen pestervaringen graag willen weten dat Stichting Veilig Onderwijs bestond. Als ik destijds had geweten van hun hulp, had ik misschien sneller de steun en begeleiding kunnen krijgen die ik zo hard nodig had.

Aan alle kinderen die nu gepest worden wil ik zeggen: blijf sterk. Je bent niet alleen, en er zijn mensen die om je geven en je willen helpen. Stichting Veilig Onderwijs en ook andere instanties bieden de ondersteuning die ik destijds zo nodig had. Maak gebruik van hun hulp en weet dat er een einde komt aan deze moeilijke periode.

Dankzij mijn ervaringen ben ik vastbesloten om een verschil te maken. Ik wil een baken van hoop zijn voor kinderen die zich in dezelfde positie bevinden als ik toen. Samen kunnen we vechten tegen pesten en ervoor zorgen dat niemand meer door die eenzame hel hoeft te gaan.

Ik ben dankbaar voor de mogelijkheid om mijn verhaal te delen. Stichting Veilig Onderwijs doet geweldig werk, en ik hoop dat mijn bijdrage kan helpen om anderen te inspireren en te ondersteunen. Samen kunnen we zeker een veiligere en vriendelijkere schoolomgeving creëren voor iedereen.

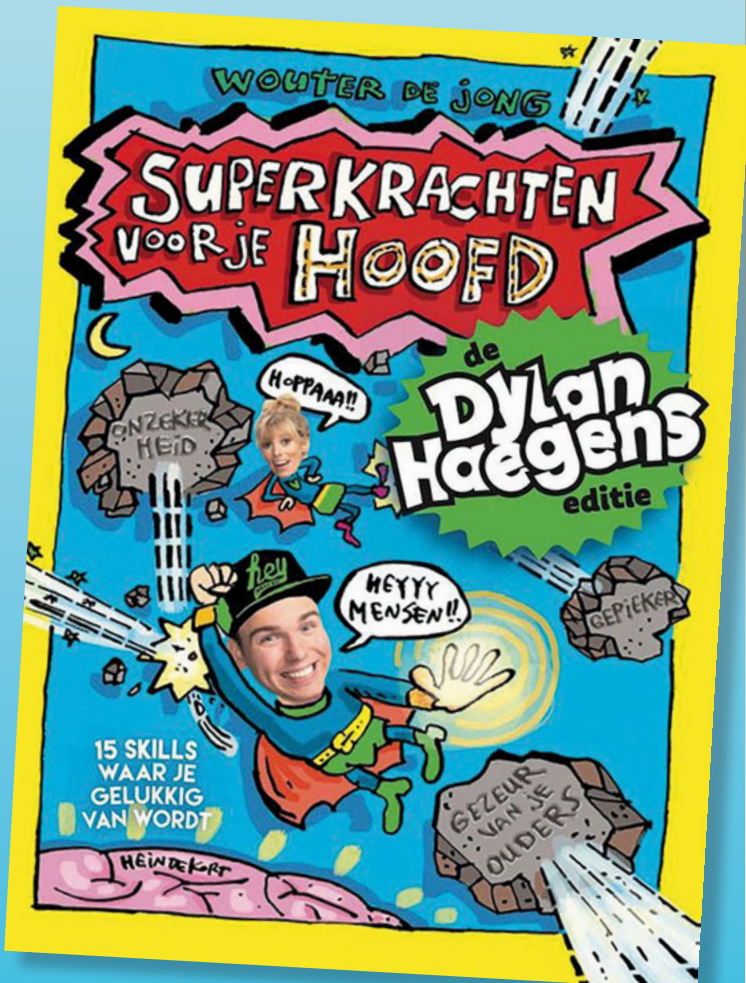
Boekentips

Superkrachten voor je hoofd

De Dylan Haegens editie

Geschreven door: Wouter de Jong

Heeft iemand je ooit uitgelegd hoe je hoofd werkt? Nee hè? Raar eigenlijk. Ben jij even blij dat je dit boek hebt gevonden... In dit boek ontdek je niet alleen hoe je hoofd werkt, maar ook de Superkrachten in je hoofd! Zoals: je piekerknop uitzetten, onbepert youtuben in je hoofd, je concentreren als een laserstraal, je stoutste dromen waarmaken, omgaan met (cyber)pesters, durven wat je eigenlijk niet durft... Ontdek jouw 15 superkrachten! Met leuke experimenten, interessante weetjes, mooie verhalen en heel veel challenges.

Meester Mark - Meester Mark: Survivalgids voor juffen en meesters

Zo kom je heelhuids het schooljaar door

Meester Mark ontdekte het tijdens zijn korte onderwijsloopbaan al snel: leerkracht zijn, dat is stukken moeilijker dan hij dacht. Want wat komt er veel bij kijken! Orde houden, omgaan met mondige ouders, eindeloos vergaderen, een almaar uitdijende administratie... Aan het eind van dag kon je hem opvegen.

Hoe gaan andere juffen en meesters om met die hoge werkdruk? Meester Mark verzamelde de beste tips en adviezen uit de praktijk in deze handige en humoristische gids. Onmisbaar voor iedereen die zich staande wil houden in het onderwijs!

Ik, jij en wij sociale waarden - Doe je mee? Alles over vriendschap

Over vriendschap

Geschreven door Pauline Oud

Sociale waarden zoals respect, trouw, behulpzaamheid, flexibiliteit en doorzettingsvermogen spelen een grote rol bij de gezonde ontwikkeling van een kind. De reeks Ik, jij & wij laat kinderen uitgebreid kennismaken met de belangrijkste waarden aan de hand van op maat gemaakte boeken. Zo helpt de reeks kinderen om hun sociale vaardigheden aan te scherpen. Een vriend is iemand met wie je graag samen speelt en van wie je blij wordt. Hoe maak je vriendjes? Moeten jullie altijd hetzelfde leuk vinden om vriendjes te zijn? En wat kun je doen als je je vriendje mist? Je leert het allemaal in dit boek! Doe je mee? vertelt je alles over vriendschap en de sociale waarden die daaraan verbonden zijn. Voor kinderen vanaf 4 jaar.

STEVEN PONT

Sociaal?

Vaardig!

Hoe stimuleer je de acht belangrijkste sociaal-emotionele vaardigheden van je kind?

Sociaal? Vaardig!

Hoe stimuleer je de acht belangrijkste sociaal-emotionele vaardigheden van je kind

Geschreven door Steven Pont

Handreiking voor ouders, leerkrachten in het basisonderwijs en andere opvoeders.

Leerkracht en ouders: De kunst van sociaal omgaan

Als leerkracht is het van cruciaal belang om een goede band op te bouwen met de ouders van je leerlingen. Een sterke relatie tussen school en thuis bevordert niet alleen de ontwikkeling van het kind, maar zorgt ook voor een prettige sfeer en wederzijds begrip. Maar hoe pak je dat aan? Hier zijn enkele tips om als leerkracht sociaal met ouders om te gaan.

Communiceer open en eerlijk

De sleutel tot een goede relatie met ouders is open en eerlijke communicatie. Wees transparant over de voortgang, uitdagingen en successen van hun kind. Deel zowel positieve als negatieve ontwikkelingen, maar doe dit altijd op een respectvolle en constructieve manier. Ouders waarderen het enorm als ze het gevoel hebben dat je hun kind echt ziet en begrijpt.

Tip: Plan regelmatig oudergesprekken in en neem de tijd om echt naar de ouders te luisteren. Laat zien dat je hun input waardeert en serieus neemt.

Toon interesse en empathie

Ouders willen het gevoel hebben dat je niet alleen oog hebt voor hun kind, maar ook voor hen als gezin. Toon oprechte interesse in hun leven en situatie. Vraag hoe het met ze gaat en luister aandachtig naar hun verhalen. Wees

empathisch wanneer ze te maken hebben met uitdagingen of moeilijkheden. Een beetje persoonlijke aandacht kan een wereld van verschil maken in de relatie.

Ideeën om interesse te tonen:

- Informeer naar hun weekend of vakantieplannen

- Toon belangstelling voor hun werk of hobby's
- Onthoud belangrijke details over het gezin en vraag er later naar

Betrek ouders bij het leerproces

Ouders voelen zich meer verbonden met school wanneer ze actief betrokken worden bij het

leerproces van hun kind. Nodig ze uit voor speciale activiteiten, zoals open dagen, schoolvoorstellingen of sportdagen. Moedig ze aan om te helpen bij uitstapjes of om hun expertise te delen in de klas. Geef ze regelmatig updates over projecten en thema's waar de kinderen mee bezig zijn, zodat ze hier thuis ook op kunnen inspelen.

Manieren om ouders te betrekken:

1. Organiseer ouder-kind workshops

2. Vraag ouders om te helpen bij het lezen of rekenen
3. Nodig ouders uit om over hun beroep te vertellen in de klas

Wees toegankelijk en benaderbaar

Zorg ervoor dat ouders weten dat je er voor ze bent en dat ze altijd bij je terecht kunnen met vragen of zorgen. Communiceer duidelijk hoe en wanneer ze je het beste kunnen bereiken. Reageer tijdig op e-mails of

telefoontjes en neem de tijd om ze te woord te staan. Wees ook zichtbaar en benaderbaar tijdens haal- en brengmomenten. Een vriendelijke groet of kort praatje kan al veel betekenen.

Onthoud: Een glimlach en positieve houding doen wonderen in het opbouwen van een goede relatie met ouders.

Waardeer en erken de rol van ouders

Ouders zijn de belangrijkste personen in het leven van een kind. Erken en waardeer de cruciale rol die ze spelen in de ontwikkeling en het welzijn van hun kind. Bedank ze voor hun inzet, betrokkenheid en ondersteuning. Laat ze weten dat je ze ziet als gelijkwaardige partners in het leerproces en dat je hun bijdrage enorm op prijs stelt.

Samen sta je sterk

Een goede samenwerking tussen leerkracht en ouders is onmisbaar voor het succes en geluk van ieder kind. Door open te communiceren, interesse te tonen, ouders te betrekken, toegankelijk te zijn en hun rol te waarderen, bouw je als leerkracht aan een sterke, sociale band met de ouders. Samen vorm je een dream team dat ieder kind de beste basis biedt om te groeien, te leren en te stralen!

Zijn er toch nog moeilijke momenten waar je tegen aanloopt en wil je advies?

Neem dan contact met ons op met Stichting Veilig Onderwijs: contact@stichtingveiligonderwijs.nl

Sociaal zijn in het onderwijs: Een psychologische benadering

Sociaal zijn is een essentieel onderdeel van ons leven, en speelt een cruciale rol in het onderwijs. Het beïnvloedt niet alleen hoe we met elkaar omgaan, maar ook hoe we leren en groeien als individuen. In dit artikel duiken we dieper in de psychologische aspecten van sociaal gedrag en hoe het zich manifesteert in het onderwijs.

Wat is sociaal gedrag?

Sociaal gedrag verwijst naar de manier waarop mensen interacteren en communiceren met anderen in verschillende contexten. Het omvat een breed scala aan acties, waaronder:

- Communicatie (verbaal en non-verbaal)
- Samenwerking en teamwerk
- Empathie en begrip tonen
- Conflictoplossing
- Leiderschap en invloed

Psychologen hebben verschillende theorieën ontwikkeld om sociaal gedrag te verklaren, zoals de sociale leertheorie en de hechtings-theorie. Deze theorieën benadrukken het belang van vroege ervaringen, rolmodellen en de kwaliteit van relaties bij het vormgeven van sociaal gedrag.

Sociaal zijn in het onderwijs

In het onderwijs speelt sociaal zijn een sleutelrol. Leerlingen brengen een groot deel van hun tijd door op school, waar ze interacteren met leeftijdsgenoten en leerkrachten. Deze interacties vormen de basis voor

hun sociale ontwikkeling en hebben een blijvende impact op hun leven.

Het belang van een veilige leeromgeving

Een veilige leeromgeving is cruciaal voor het bevorderen van sociaal gedrag. Wanneer leerlingen zich veilig en geaccepteerd voelen, zijn ze eerder geneigd om zich open te stellen, hun gedachten en gevoelens te delen en positieve relaties op te bouwen. Leerkrachten spelen hierbij een essentiële rol door een sfeer van vertrouwen, respect en inclusiviteit te creëren.

Sociale vaardigheden ontwikkelen

Het onderwijs biedt talloze mogelijkheden om sociale vaardigheden te ontwikkelen. Door middel van groepswork, discussies en samenwerkingsprojecten leren leerlingen communiceren, compromissen sluiten en conflicten oplossen. Deze vaardigheden zijn niet alleen waardevol in het onderwijs, maar ook in het latere leven.

Wat gaat er goed?

Er zijn veel positieve ontwikkelingen op het gebied van sociaal zijn in het onderwijs. Steeds meer scholen erkennen het belang van sociale en emotionele ontwikkeling en implementeren programma's om deze vaardigheden te versterken. Voorbeelden hiervan zijn:

- Sociale en emotionele leerprogramma's
- Anti-pestprogramma's
- Mindfulness en weerbaarheidstrainingen
- Coöperatief leren en groepswork

Deze inspanningen dragen bij aan een positief schoolklimaat waarin leerlingen zich veilig en gewaardeerd voelen, wat leidt tot betere academische prestaties en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Wat gaat er minder goed?

Ondanks de inspanningen van scholen, zijn er nog steeds uitdagingen op het gebied van sociaal gedrag in het onderwijs. Enkele veelvoorkomende problemen zijn:

- Pesten en uitsluiting
- Gebrek aan empathie en begrip
- Ineffectieve communicatie tussen leerlingen en docenten
- Beperkte ouderbetrokkenheid en ondersteuning

Deze uitdagingen kunnen leiden tot een negatief schoolklimaat, verminderde motivatie en slechtere academische prestaties. Het is daarom van cruciaal belang dat scholen, docenten en ouders samenwerken om deze problemen aan te pakken en een positieve sociale omgeving te creëren.

“Onderwijs is niet alleen het vullen van een emmer, maar het ontsteken van een vuur.”
- William Butler Yeats

De rol van onderwijsprofessionals en ouders

Onderwijsprofessionals en ouders spelen een essentiële rol bij het bevorderen van positief sociaal gedrag in het onderwijs. Docenten kunnen dienen als rolmodellen door respectvolle interacties te modelleren en een inclusieve klasomgeving te creëren. Ze kunnen ook sociale vaardigheden integreren in hun

lessen en leerlingen begeleiden bij het navigeren van sociale uitdagingen.

Ouders kunnen thuis een ondersteunende omgeving bieden door open communicatie aan te moedigen, empathie te tonen en positief sociaal gedrag te bekrachtigen. Door samen te werken met de school en betrokken te blijven bij de sociale ontwikkeling van hun kinderen, kunnen ouders een krachtige invloed uitoefenen op het sociale welzijn van leerlingen.

Conclusie

Sociaal gedrag is een complex en multidimensionaal construct dat een diepgaande invloed heeft op het onderwijs. Door de psychologische aspecten van sociaal gedrag te begrijpen en effectieve strategieën te implementeren, kunnen scholen, docenten en ouders samenwerken om een positief schoolklimaat te creëren waarin leerlingen floreren, zowel academisch als sociaal-emotioneel. Met een gezamenlijke inspanning kunnen we ervoor zorgen dat elke leerling de sociale vaardigheden en ondersteuning krijgt die nodig zijn voor succes binnen en buiten het klaslokaal.

“Het is onze verantwoordelijkheid als onderwijsprofessionals om leerlingen niet alleen academische kennis bij te brengen, maar ook de sociale vaardigheden die ze nodig hebben om succesvol te zijn in het leven.”
- Een ervaren docent

Je school, je lust en je leven

Nr 18

Maak gebruik van je positieve instelling.

Wat schiet je er nou mee op met al dat gemopper? Waarom vertel je over alles wat niet goed gaat? Veel mensen horen het gemopper aan, maar kunnen er vaak ook niets mee. Dus stop daarmee. Weg met de zure blik, die boze ogen of dat sacherijnig gezicht.

Kijk eens naar alles wat wel goed gaat, dat geeft een beter gevoel. Het is al aan je gezicht te zien dat je daarvan opvrolijkt.

Dus vanaf nu ga je het anders doen. Dat is niet alleen goed voor je zelf, maar ook voor de anderen met wie je samen werkt. Begin de dag met een optimistische instelling. Ga met een optimisme aan de slag. Beter voor jou, beter voor de ander.

Velen zullen wel eens gekeken hebben naar het programma's van professor Erik Scherder.

Laatst (27 juli) had hij een programma over 'het nut van optimisme'.

Fijn dat hij ons kennis laat nemen van het effect van optimisme. Wat heeft dat een geweldig effect op je lichaam en geest. Je wordt een heel ander mens. Zeg nou niet dat je geen optimist bent. Dat word je wel, alleen je moet er zelf aan werken of te wel volg een training.

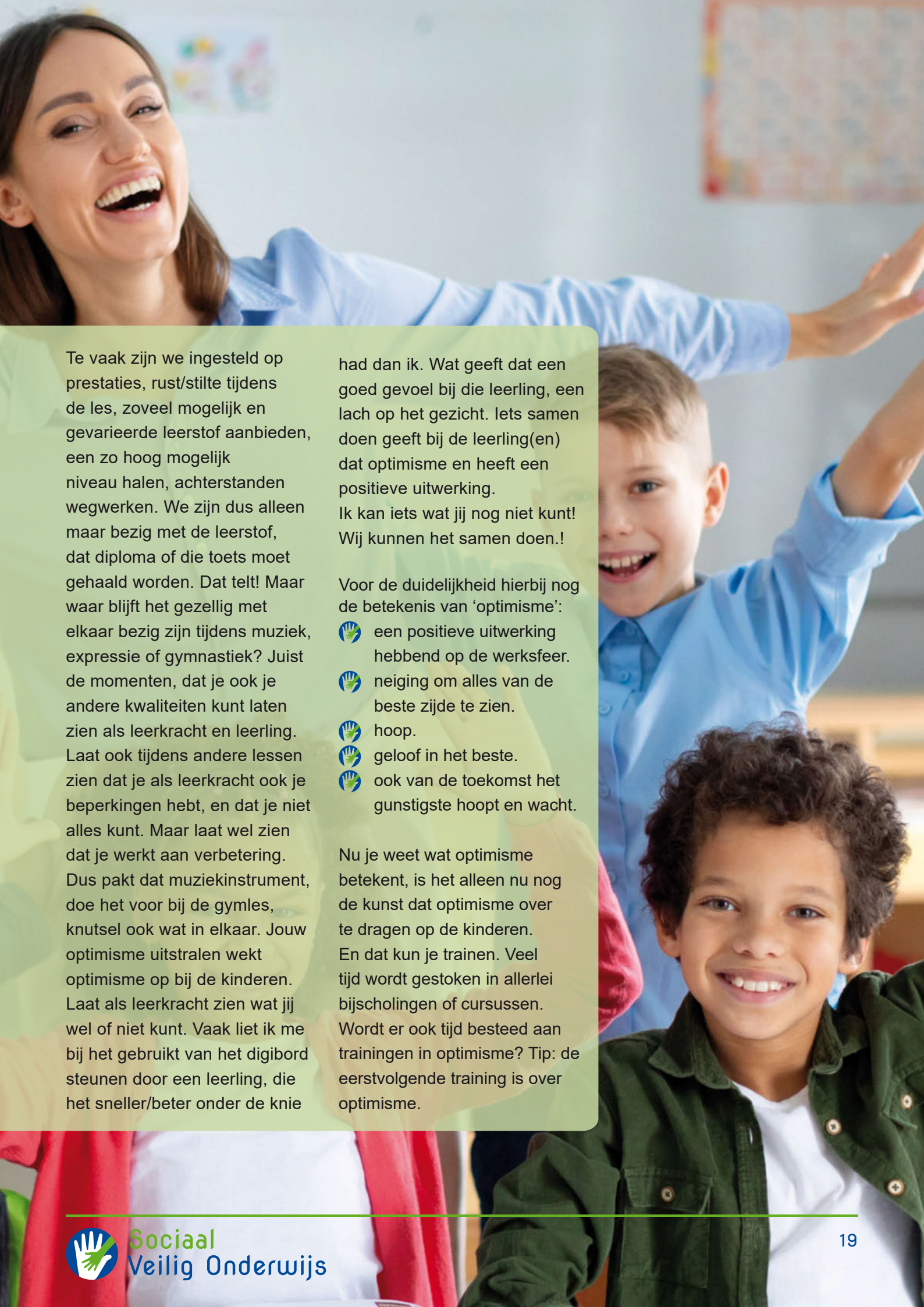
Als je als leerkracht niet optimistisch bent, heeft dat een negatief effect op de leerlingen. Wat dacht je, zullen die kinderen nog met enthousiasme naar school gaan. De hele dag samen moeten werken met een leerkracht voor de groep, die je niet waardeert en stimuleert. Alleen maar met je communiceert bij negatief resultaat.

Wil je nog met die leerkracht samenwerken? Vergeet het maar. Je gaat je dag zelf wel leuk(er) invullen met wellicht klieren.

Ik klets geen onzin. Uit ervaring weet ik dat sommige leerkrachten de leerlingen koud en kil het lokaal binnenlaten. Wie zich niet meteen ordelijk gedraagt, krijgt het meteen voor z'n kiezen. Geen lachje kan ervan. Wil jij nou nog de dag doorbrengen met zo'n leerkracht, met die persoon samenwerken. De resultaten zullen wel uitwijzen dat zo omgaan met kinderen echt niet de juiste manier is. Samenwerken betekent ook dat er blijheid is, er gelachen wordt. Ga het anders doen! En professor Scherder geeft nou juist aan dat een lach, dat blijde gezicht je heel goed doet.

Misschien komen veel orde problemen wel voort uit het spanningsveld tussen leerlingen en leerkracht.

Dit is de achttiende column in de serie *Je school, je lust en je leven*.

Te vaak zijn we ingesteld op prestaties, rust/stilte tijdens de les, zoveel mogelijk en gevarieerde leerstof aanbieden, een zo hoog mogelijk niveau halen, achterstanden wegwerken. We zijn dus alleen maar bezig met de leerstof, dat diploma of die toets moet gehaald worden. Dat telt! Maar waar blijft het gezellig met elkaar bezig zijn tijdens muziek, expressie of gymnastiek? Juist de momenten, dat je ook je andere kwaliteiten kunt laten zien als leerkracht en leerling. Laat ook tijdens andere lessen zien dat je als leerkracht ook je beperkingen hebt, en dat je niet alles kunt. Maar laat wel zien dat je werkt aan verbetering. Dus pakt dat muziekinstrument, doe het voor bij de gymles, knutsel ook wat in elkaar. Jouw optimisme uitstralen wekt optimisme op bij de kinderen. Laat als leerkracht zien wat jij wel of niet kunt. Vaak liet ik me bij het gebruiken van het digibord steunen door een leerling, die het sneller/beter onder de knie

had dan ik. Wat geeft dat een goed gevoel bij die leerling, een lach op het gezicht. Iets samen doen geeft bij de leerling(en) dat optimisme en heeft een positieve uitwerking. Ik kan iets wat jij nog niet kunt! Wij kunnen het samen doen.!

Voor de duidelijkheid hierbij nog de betekenis van 'optimisme':

- een positieve uitwerking hebbend op de werksfeer.
- neiging om alles van de beste zijde te zien.
- hoop.
- geloof in het beste.
- ook van de toekomst het gunstigste hoopt en wacht.

Nu je weet wat optimisme betekent, is het alleen nu nog de kunst dat optimisme over te dragen op de kinderen. En dat kun je trainen. Veel tijd wordt gestoken in allerlei bijscholingen of cursussen. Wordt er ook tijd besteed aan trainingen in optimisme? Tip: de eerstvolgende training is over optimisme.

Kennismaken met de nieuwe klas: sociale paaltjes worden in de grond geheid

Veel leerlingen in groep acht staan te trappelen om de onbekende stap naar het VO te maken. Ze hebben er gezamenlijk naar toegewerkt om met hun groep niet alleen het schooljaar, maar ook hun basisschooltijd af te ronden. Er is veel aandacht om de leerlingen een soepele overgang te bezorgen van het PO naar het VO.

Om die overgang makkelijker te laten verlopen worden er vlak voor de grote vakantie op de nieuwe school kennismakingsmiddagen georganiseerd. Leerlingen weten op die manier bij wie ze in de klas komen en zij leren de mentor/coach kennen. Leerlingen kunnen de route van en naar school alvast oefenen. Op die middagen doet de nieuwe school haar best met een attractief programma de onzekerheden van de toekomstige brugklassers wat weg te poetsen.

Naast het geruiststellen van de leerling door bovengenoemde actie, kleeft er ook een nadeel aan: juist omdat leerlingen weten bij wie ze in de klas komen, worden de sociale paaltjes vanaf dat moment in de grond geheid. De reputatie van de leerling snelt zich via de social media vooruit. Het kan gebeuren dat een leerling daardoor niet “met een schone lei” kan beginnen. Er worden

al vaak appgroepjes gemaakt tijdens de kennismakingsmiddag. Handig om afspraken te maken over het samen naar school fietsen maar het kan ook leerlingen buitensluiten. Voordat het schooljaar begint zijn de radertjes van groepsvormende processen al aan het draaien.

Stel dat je geen kennismakingsmiddag hebt. Stel dat je de hele grote vakantie niet weet bij wie je in de klas komt. Stel dat je de eerste schooldag niet weet of je met een klasgenootje kan samen fietsen. Stel dat je de eerste schooldag met alle brugklassers in de aula het schooljaar start en dat je op dat moment te horen krijgt in welke klas je zit en met wie. Is dat zo erg?

Inderdaad, het zou spanning kunnen opleveren op bij de leerlingen, gezonde spanning, mag ik hopen. Spanning die zich in de eerste schooldag ontaardt. De leerlingen zien voor de eerste keer hun klasgenoten. Tijdens een kennismakingspelletje leren ze de namen van

iedereen en horen ze waar men vandaan komt. Ze kunnen dan afspraken maken met anderen over de route die ze fietsen en of ze met iemand samen kunnen rijden. De brugklassers krijgen alle info die ze anders tijdens een kennismakingsmiddag hoorden, twee maanden later.

Misschien past het vereffenen van de weg, alle hobbels eruit halen, bij de tijd van nu. We spreken over de “pampergeneratie”, waarmee we bedoelen dat ouders hun kinderen té beschermd opvoeden door alle mogelijke obstakels weg te nemen. Of de “curling ouders”, die alle toekomstige gevaren voor hun kind uit de weg willen ruimen. Misschien is de hele maatschappij te pamperend bezig om de jeugd te koesteren. Niet alleen de ouders maar ook de scholen dragen daar hun steentje aan bij.

Zou het weglaten van de kennismakingsmiddag verschil maken in het vormen van een positieve groep? Zouden de “Gouden weken” meer rendement hebben? Ik zou het werkelijk niet weten maar ik ben er wel nieuwsgierig naar. Mochten er leerkrachten zijn die hier een mening over hebben, ik hoor graag hoe een ander erover denkt. U kan uw reactie sturen naar contact@stichtingveiligonderwijs.nl

Verhaal uit de praktijk van Lonneke Gels (leerkracht Montessori Onderwijs)

Als dochter van een kleuterjuf in hart en nieren raakte ik op de middelbare school geïnspireerd om leerkracht te worden. Ik kreeg in de brugklas namelijk les van mijn (andere) grote voorbeeld: Nadia Miroux. De Française doceerde haar moedertaal vol passie en humor, wat mij inspireerde als aspirant leerkracht. Dát wilde ik ook: kennis overdragen vol enthousiasme.

Na ruim 13 jaar voor de klas kan ik nu beamen dat ik daar nog steeds voor sta. Een solide basis meegeven aan de leerlingen en bijdragen hen zo'n kansrijk mogelijke toekomst te bieden. Zeker binnen het montessori-onderwijs, waar leerlingen doorgaans 3 jaar

bij dezelfde leerkracht blijven, is het heel bijzonder om de leerlingen intensief te zien ontwikkelen en een goede band met hen op te bouwen.

Veruit de meeste passie beleef ik binnen de zaakvakken. Ik ga helemaal aanstaan wanneer ik de klas wijs op details in zeventiende eeuwse schilderkunst, spreek over de zijderoute of wanneer ik vol overgave de haka inoefen. Het is heerlijk om mijn grote algemene kennis in te zetten en de kinderen nieuwsgierig te maken over wat de geschiedenis en de wereld te bieden hebben. Daarbij gaat het mij niet om het louter stampen van feiten, maar om de kinderen écht aan het

denken te zetten aan de hand van hogere orde denkvragen volgens de taxonomie van Bloom. Bijvoorbeeld: noem 5 dingen die heel anders zouden zijn als de aarde plat zou zijn geweest.

Twee jaar geleden wilde ik me verder verdiepen in het onderwijs en ben ik zodoende de opleiding Master SEN gaan volgens. Hierdoor heb ik een professionelere bril opgezet, waardoor ik met name leerlingen met leerproblemen beter kan begeleiden. Ik kan het iedere leerkracht aanbevelen om verder te specialiseren, aangezien het mij veel voldoening brengt om leerlingen nóg beter te kunnen begeleiden in hun ontwikkeling.

Over Sociale Veiligheid in het Onderwijs

Voor dit thema hebben we Edward (volledige naam bekend bij de redactie), docent op een Voortgezet Onderwijs school, mogen bevragen over het thema sociaal en sociale veiligheid. Edward is al 15 jaar docent en heeft veel ervaring voor de klas. Edward heeft vlak voor de zomervakantie tijd voor ons vrij gemaakt en we waren welkom in zijn klaslokaal.

Interviewer NH: Edward. Bedankt dat je de tijd hebt genomen voor dit interview. Kun je jezelf kort introduceren?

Edward E: Mijn naam is Edward, bijna 40 jaar jong, en ik geef al 15 jaar Wiskunde les op een voortgezet onderwijs school in het midden van Nederland. Ik heb dit jaar les gegeven aan Havo en VWO leerlingen en komend schooljaar krijg ik deze groepen weer. In alle jaren voor de klas heb ik veel veranderingen gezien, vooral op het gebied van sociale interactie en veiligheid binnen het onderwijs.

NH: Wat vind je het belangrijkste aspect van sociale veiligheid op school?

E: Sociale veiligheid is essentieel omdat het de basis

vormt voor een gezonde leeromgeving. Als leerlingen zich niet veilig voelen, zowel fysiek als emotioneel, kunnen ze zich niet volledig concentreren op hun studie. Het is belangrijk dat iedereen zich gerespecteerd en gehoord voelt.

NH: Wat zijn volgens jou de grootste veranderingen op het gebied van sociaal gedrag in de afgelopen jaren?

E: Er is een grote verschuiving geweest in de manier waarop we sociale veiligheid benaderen. Vroeger werd er minder nadruk gelegd op de emotionele en mentale gezondheid van leerlingen. Tegenwoordig is er meer bewustzijn en begrip voor de impact van pesten, sociale druk en mentale gezondheid op leerlingen.

NH: Kun je een voorbeeld geven van een succesvolle aanpak die je hebt gezien of gebruikt om sociale veiligheid te verbeteren?

E: Een effectieve aanpak die wij op deze school hebben geïmplementeerd is het gebruik van mentorprogramma's. Elke leerling krijgt een mentor toegewezen die regelmatig met de leerling in gesprek gaat over hun welzijn. Dit creëert een

veilige ruimte voor leerlingen om hun zorgen te uiten en geeft ons als docenten de kans om problemen vroegtijdig aan te pakken.

NH: Wat zijn de grootste uitdagingen die je tegenkomt bij het waarborgen van sociale veiligheid?

E: Een van de grootste uitdagingen is het identificeren van problemen voordat ze escaleren. Niet alle leerlingen zijn open over hun problemen, en soms kan pesten of andere vormen van sociale onveiligheid onopgemerkt blijven. Daarnaast is het moeilijk om een balans te vinden tussen discipline en het bieden van een ondersteunende omgeving.

NH: Hoe ga je om met situaties waarin leerlingen zich sociaal onveilig voelen?

E: Het belangrijkste is om direct actie te ondernemen en de situatie serieus te nemen. We hebben hier op school duidelijke protocollen voor het omgaan met sociale onveiligheid, zoals gesprekken met de betrokken leerlingen, betrokkenheid van ouders en eventueel begeleiding door een schoolpsycholoog of vertrouwenspersoon.

NH: Wat vind je dat er nog verbeterd kan worden op het gebied van sociale veiligheid op jouw school?

E: Ik denk dat er meer gedaan kan worden om ouders te betrekken bij het proces. Sociale veiligheid stopt niet bij de schoolmuren; het is belangrijk dat ouders ook begrijpen hoe ze kunnen bijdragen aan een veilige omgeving voor hun kinderen. Daarnaast zou meer training en ondersteuning voor docenten op dit gebied nuttig zijn.

NH: Heb je het gevoel dat docenten voldoende worden ondersteund in hun rol bij het bevorderen van sociale veiligheid?

E: Er is altijd ruimte voor verbetering. Hoewel we de afgelopen jaren meer middelen en training hebben gekregen, kan het nog steeds een uitdaging zijn om alle docenten voldoende te ondersteunen, vooral degenen die nieuw zijn in het vak.

NH: Wat zijn enkele signalen waar je op let om te bepalen of een leerling zich sociaal onveilig voelt?

E: Enkele signalen zijn teruggetrokken gedrag, plotselinge veranderingen in prestaties of aanwezigheid, en klachten van andere leerlingen. Ook let ik op veranderingen in de interactie tussen leerlingen onderling.

NH: Wat is de rol van technologie in het bevorderen of juist ondermijnen van sociale veiligheid?

E: Technologie speelt een dubbelrol. Aan de ene kant kan het hulpmiddelen bieden voor communicatie en monitoring, zoals het anoniem melden van pesten. Aan de andere kant kan het ook een platform zijn voor cyberpesten en andere vormen van online intimidatie. Het is cruciaal dat we een evenwicht vinden en zowel leerlingen als docenten leren hoe ze technologie op een positieve manier kunnen gebruiken.

NH: Hoe belangrijk vind je het om een positieve schoolcultuur te hebben en hoe draagt dat bij aan sociale veiligheid?

E: Een positieve schoolcultuur is van onschatbare waarde. Het bevordert een omgeving waarin respect, empathie en samenwerking centraal staan. Dit draagt direct bij aan sociale veiligheid omdat het de norm stelt voor hoe we met elkaar omgaan. Door een cultuur van openheid en inclusiviteit te creëren, kunnen we veel problemen voorkomen voordat ze ontstaan.

NH: Wat voor rol spelen leerlingen zelf in het bevorderen van sociale veiligheid?

E: Leerlingen spelen een cruciale rol. Ze kunnen elkaars gedrag beïnvloeden en zijn vaak de eersten die merken wanneer iemand zich onveilig

voelt. We moedigen leerlingen aan om betrokken te zijn, elkaar te steunen en incidenten te melden. Peer support programma's kunnen hierbij zeer effectief zijn.

NH: Heb je nog tips voor andere docenten of scholen om de sociale veiligheid te verbeteren?

E: Mijn belangrijkste tip is om proactief te zijn. Wacht niet tot er problemen zijn, maar werk continu aan het bouwen van een sterke, ondersteunende gemeenschap. Blijf in gesprek met je leerlingen, luister naar hun zorgen, en wees bereid om bij te leren en aan te passen.

NH: Tot slot, wat geeft jou de meeste voldoening in je werk als docent met betrekking tot sociale veiligheid?

E: Het mooiste is wanneer je ziet dat leerlingen zich op hun gemak voelen en daardoor beter presteren, zowel academisch als sociaal. Het geeft me enorm veel voldoening om te weten dat ik een veilige ruimte heb kunnen creëren waar leerlingen zichzelf kunnen zijn en zich kunnen ontwikkelen.

NH: Bedankt voor je tijd en inzichten, Edward. Het is duidelijk dat sociale veiligheid een belangrijk en integraal onderdeel van het onderwijs is, en jouw inzet maakt een groot verschil.

E: Graag gedaan! Het was een plezier om mijn ervaringen te delen.

Hoe en Wat van Stichting Veilig Onderwijs: Samen Werken aan Sociale Veiligheid op School

Als ouders, leerlingen en leraren zich veilig voelen op school, legt dat de basis voor een vruchtbare leeromgeving waarin iedereen zich kan ontwikkelen. Stichting Veilig Onderwijs is erop gericht om scholen te ondersteunen bij het creëren van zo'n veilige omgeving. Onze diensten zijn ontworpen om scholen te ontzorgen en de sociale veiligheid voor alle betrokkenen te bevorderen.

Ondersteuning op Maat

Van het opstellen en aanpassen van sociale veiligheidsbeleid tot het bieden van coaching, mediation en workshops, onze diensten zijn op maat gemaakt om aan de specifieke behoeften van elke school te voldoen. We werken samen met scholen om problemen te signaleren, preventieve maatregelen te nemen en constructieve oplossingen te vinden voor eventuele conflicten of uitdagingen die zich voordoen.

Predicaat Sociaal Veilige School

Het predicaat "Sociaal Veilige School" wordt toegekend aan scholen die actief kiezen voor een preventieve en structurele aanpak om de sociale veiligheid van hun leerlingen en personeel te waarborgen. Deze aanpak richt zich op vier pijlers: signaleren, educatie, omgeving en beleid. Door te voldoen aan deze aanpak kunnen scholen het predicaat "Sociaal Veilige School" verdienen, waarmee ze hun toewijding aan een veilige en respectvolle leeromgeving kunnen tonen.

Diverse Diensten

Onze diensten omvatten onder andere observatie op school om problemen te signaleren, coaching van teamleden en leerlingen, mediation om conflicten op te lossen, school-counseling voor leerlingen en leraren, en workshops en

informatiebijeenkomsten voor zowel leerlingen als ouders. Door deze diverse diensten aan te bieden, streven we ernaar om een brede en effectieve ondersteuning te bieden aan scholen in hun inspanningen om sociale veiligheid te bevorderen.

Samen Werken aan Sociale Veiligheid

Bij Stichting Veilig Onderwijs geloven we in de kracht van samenwerking. Samen met scholen, ouders, leerlingen en andere betrokkenen streven we naar een veilige en respectvolle omgeving waarin iedereen zich gehoord, gezien en gerespecteerd voelt. We nodigen scholen dan ook uit om contact met ons op te nemen voor meer informatie over onze diensten en hoe we samen kunnen werken aan sociale veiligheid op school.

Neem Contact Met Ons Op

Wilt u meer informatie over hoe Stichting Veilig Onderwijs uw school kan ondersteunen bij het bevorderen van sociale veiligheid? Stuur een e-mail naar contact@stichtingveiligonderwijs.nl. We staan klaar om samen met u te werken aan een veilige en respectvolle leeromgeving voor iedereen.